

Tisdagen den 26 januari

Kl. 16.00

§ 1 Justerades protokollet för den 15 innevarande månad.

§ 2 Upplästes följande till kammaren inkomna ansökan:

Till riksdagens kammare

För utrikes tjänsteresa får jag härmed anhålla om ledighet från riksdagsarbetet under tiden den 3 februari – 5 februari 1971.

Stockholm den 25 januari 1971

Lennart Geijer

Kammaren biföll denna ansökan.

§ 3 Om tidpunkten för framläggande av proposition om Mälarseledens fördjupning

Herr kommunikationsministern NORLING erhöil ordet för att besvara herr *Enskogs* (fp) i kammarens protokoll för den 12 januari intagna fråga, nr 9, och anförde:

Herr talman! Herr Enskog har frågat mig när jag beräknar att proposition om Mälarseledens fördjupning kan föreläggas riksdagen.

Jag utgår från att herr Enskog inte haft tillfälle att ta del av vad som sagts i statsverkspropositionen, innan frågan framställdes. I statsverkspropositionen, bilaga 8, har jag sålunda anført följande beträffande en utbyggnad av Södertälje kanal:

”Kostnaderna för arbetet enbart i kanalen beräknas till 21,5 miljoner kronor. Härtill skall läggas kostnaden för erforderlig uppmuddring och fördjupning av Mälaren m. m. om cirka 14 miljoner kronor. Sjöfartsverket, som dock inte tagit in kostnaderna för de tillkommande farledsarbetena i Mälaren i den redovisade trafikvinstkalkylen, anser att utbyggnaden av kanalen bör betraktas som lönsam. Samtidigt framhåller verket Hammarbyledens betydelse från konkurrenssynpunkt och menar att möjligheterna till framtida taxehöjningar är begränsade. Mälarseledskommittén, som av sjöfartsverket har beretts tillfälle att yttra sig, konstaterar att den föreslagna utbyggnaden endast innebär en smärre kapacitetshöjning och anser förslaget i första hand tillkommet för att höja farledens säkerhetsstandard. Jag har för min del inte övertygats av det framlagda utredningsmaterialet om att projektet har den säkra lönsamhet, att det – vid en prioritering med andra angelägna investeringsändamål – för närvarande bör komma till utförande. Jag är

Tisdagen den
26 januari 1971

*Om bättre lokaler
för passagerartrafi-
ken på Arlanda*

med hänsyn härtill inte beredd att tillstyrka några investeringsmedel för ändamålet.”

Av uttalandet följer att jag för närvarande inte är beredd att säga något om huruvida eller när en utbyggnad kan bli aktuell. Om frågan på nytt kan komma att tas upp till övervägande får bli beroende av om trafikutvecklingen och andra tillkommande faktorer ger anledning till en sådan ändrad bedömning av lönsamheten att projektet — vid en prioritering i förhållande till andra angelägna investeringsändamål — kan beredas utrymme inom ramen för tillgängliga resurser.

Herr ENSKOG (fp):

Herr talman! Jag ber att få tacka för svaret.

Anledningen till att jag ställde frågan var givetvis att jag hade läst vad som står i statsverkspropositionen. Det är verkligen beklagligt, att detta för en stor industribygd så viktiga ärende förhalas år efter år. Tidigare har det sagts, att ärendet skall ytterligare utredas. Den 12 mars 1969 sade dock den förre kommunikationsministern, att han skulle ge besked inom en månad. Det har gått många månader sedan dess. Kan vi räkna med att det någonsin kommer ett positivt svar?

Vi trodde faktiskt att saken var ganska klar, när vi för några veckor sedan i Västmanlands läns landstings förvaltningsutskott hade att behandla en förfrågan om vi på vissa villkor var beredda att låta sjöfartsverket dels iordningställa erforderliga vattendomstolshandlingar, dels fullfölja erforderliga grundundersökningar i farlederna samt upprätta programhandlingar. Vi svarade ja på den förfrågan. Skall sjöfartsverkets arbete nu inställas?

Om svaret på den frågan skulle bli ja, skulle jag vilja framställa följande fråga: Kan driften inklusive fördjupningen av Södertälje kanal övertas av intressenterna i Mälarleden? Dessa räknar nämligen med att det skulle bli en lönsam investering.

Kommunikationsminister Norling sade så sent som när Strömsholms kanal återinvigdes i somras, att det inte skulle behövas några ytterligare utredningar om Mälarleden. Detta uttalande tycks att döma av det svar jag nu fått inte längre gälla.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 4 Om bättre lokaler för passagerartrafiken på Arlanda

Herr kommunikationsministern NORLING erhöll ordet för att besvara herr *Mundebos* (fp) i kammarens protokoll för den 12 januari intagna fråga, nr 10, och anförde:

Herr talman! Herr Mundebo har frågat mig vilka åtgärder regeringen avser att vidta för att snabbt få en bättre lösning av lokalfrågorna för passagerartrafiken på Arlanda.

Alla ansträngningar görs för att — på såväl kortare som längre sikt — tillgodose behovet av ökade utrymmen för passagerarna på Arlanda. Programarbetet avseende en ny stationsbyggnad har dock sedan någon tid

Om särskilda åtgärder för att förbättra trafikfarliga vägar

avbrutits i avvaktan på att överenskommelse kan träffas med de regionala intressenterna om det kommunala bidrag, som förutsätts i de av 1967 års riksdag fastställda riktlinjerna för utbyggnaden av de statliga flygplatserna. Jag har nu anledning räkna med att en sådan överenskommelse skall kunna träffas. I fråga om den statliga kostnadsandelen har erforderliga medel anvisats i riksstaten för innevarande budgetår, och ytterligare medel har beräknats i 1971 års statsverksproposition.

Herr MUNDEBO (fp):

Herr talman! Jag ber att få tacka kommunikationsministern för svaret på min fråga.

Detta ärende är ju nu i ett något annorlunda läge än då jag för två veckor sedan ställde min fråga. Bakgrunden var då luftfartsverkets skrivelse till kommunikationsministern. I den skrivelsen talade verket om de stora svårigheterna för passagerartrafiken på Arlanda. Verket framhöll att de redan svåra förhållandena skulle komma att ytterligare försämrans om anläggningarna skulle ytterligare försenas.

Det är ju ingalunda första gången som vi hört talas om de bristfälliga förhållandena ute på Arlanda. Vi har många gånger under 1960-talet hört dessa förhållanden omvittnas. I början av 1968 hade jag en debatt med dåvarande kommunikationsministern. Jag frågade då vilka åtgärder som planerades för att förbättra situationen. Då och intill nu har sagts att den permanenta anläggningen skulle vara klar hösten 1974. Nu måste man, säger luftfartsverket, befara att anläggningen blir klar först 1976. Det skulle ju betyda ännu fem år av provisorier av köer, av trängsel.

För några dagar sedan meddelades att en överenskommelse mellan staten och de kommunala organen nu äntligen är inom räckhåll. Jag förutsätter att regeringen kommer att se till att erforderliga ekonomiska och personella resurser finns för att fullfölja arbetet med anläggningen på Arlanda så att passagerartrafiken äntligen kan börja att fungera tillfredsställande.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 5 Om särskilda åtgärder för att förbättra trafikfarliga vägar

Herr kommunikationsministern NORLING erhöll ordet för att besvara fru Jonängs (c) i kammarens protokoll för den 12 januari intagna fråga, nr 14, och anförde:

Herr talman! Fru Jonäng har frågat mig om jag vill medverka till att särskilda åtgärder vidtas för att förbättra vägar som drabbats av svåra olyckor.

Arbetet med att förbättra trafiksäkerheten på vägarna är inriktat på dels långsiktiga, dels kortsiktiga åtgärder. Till de långsiktiga åtgärderna hör fullständig ombyggnad av vägar eller vägkorsningar. Aktuella sådana åtgärder prövas av vägverket bl. a. i anslutning till upprättandet av flerårs- och fördelningsplanerna. I de direktiv som lämnades till vägverket inför upprättande av nu gällande planer för perioden 1970–1974 underströks

Tisdagen den
26 januari 1971

Om särskilda åtgärder för att förbättra trafikfarliga vägar

bl. a. angelägenheten av att trafiksäkerhetsaspekterna särskilt beaktades vid angelägenhetsgradering av de olika vägprojekten.

Till de kortsiktiga åtgärderna kan räknas punktinsatser, såsom justering av skevning, vägbreddning inklusive utläggning av vägrenar, siktbefrämjande åtgärder, uppsättning av markeringspilar, reflexstolpar och räckan, uppsättning av varningsmärken, översyn av placeringen av befintliga märken samt översyn och ny målning av kant- eller mittlinjer. I sammanhanget kan även olika former av trafikregleringar vara aktuella.

Såväl vägverket som trafiksäkerhetsverket följer kontinuerligt olycksutvecklingen på vägarna och vidtar eller föreslår i anslutning härtil både långsiktiga och kortsiktiga åtgärder för att söka förbättra trafiksäkerheten.

Långsiktiga trafiksäkerhetsåtgärder av angivet slag kräver som regel avsevärd tid för planering, projektering och byggande. De kortsiktiga åtgärderna är däremot ständigt aktuella och blir utförda allteftersom behov uppstår.

Med hänsyn till den uppmärksamhet som vägverket och trafiksäkerhetsverket ägnar dessa spörsmål anser jag att någon åtgärd från min sida för närvarande inte är nödvändig.

Fru JONÄNG (c): .

Herr talman! Jag ber att få tacka statsrådet Norling för svaret.

Trafikolyckor har ofta nära samband med vägnas byggnad och utformning. Många vägar är direkt trafikfarliga och predestinerade för olyckor. En sådan väg i mitt län är Kilaforsvägen på en sträcka av ungefär 13 km mellan Hårga och Lenninge. Vägen är där ytterst trafikfarlig, och såväl åkare som andra trafikanter är mycket bekymrade.

Under nyårshelgen hände en mycket svår omkörningsolycka, då flera skolelever från Sandviken skadades och tre andra personer dödades. Olyckan torde få tillskrivas den dåliga vägen. Olyckan har väckt stor förstämning i bygden, och kraven på snabba åtgärder har förstärkts.

Sedan jag ställde frågan har ytterligare en olycka inträffat nämligen i fredags kväll, en olycka som kunde ha blivit av stort format.

Med anledning av de upprepade olyckorna har åkaren Brolin i Hanebo, som bor vid den här vägen, uttalat följande i tidningen Ljusnan: "Med erfarenhet från de flesta vägar i Sverige kan jag säga att Kilaforsvägen är den sämsta i förhållande till trafikintensiteten. Dagligen ser man olyckstillbud i de kurvor och svackor som finns, och både jag och mina anställda chaufförer vet hur farlig denna sträcka är. Det måste nästan betecknas som skandal att det inte görs någonting."

Förra året inregistrerades ett stort antal olyckor på den här vägen, och orfsbefolkningen räknar med flera olyckor i veckan. Vägen är bara sex meter bred, den är krokig och sluttande, backig och delvis utan vägrenar. På vintern är kanterna hala. Sikten är dålig och omkörningar omöjliga att genomföra utan risk för livet. Vägen är hårt trafikerad. Där går trafik från Bollnäsområdet, från Voxnadalen och Ljusnans dalgång söderut. Man räknar med 2 500 fordon per dygn i årsmedeltal. Men den mest intressanta siffran gäller naturligtvis toppbelastningen, som givetvis är större.

Det förekommer mycket tung trafik på denna stäcka, bl. a. virkestransporter, och många skolbarn åker den dagligen flera gånger.

Vägen är planerad för ombyggnad, och den är projekterad. Arbetsplan finns. Men på vägverket räknar man inte med några åtgärder förrän 1974 på grund av bristande resurser. Vi har emellertid, enligt vad jag hörde i TV nyligen, kommit i den rätt lyckliga situationen att vägverket hittills, tack vare den milda vintern, inbesparat 50 miljoner kronor. Här borde finnas pengar till denna väg.

Herr kommunikationsministern NORLING:

Herr talman! Vägförvaltningarna har av vägverket ålagts att fortlöppande följa olycksutvecklingen i respektive län genom att bl. a. föra särskilda trafikolyckskartor. Visar sig en vägsträcka särskilt olycksbelastad, göres regelmässigt en särskild undersökning för att finna lämpliga åtgärder att minska olycksrisken. Då kartorna förs löpande finns det alltså möjligheter att genom jämförelser av antalet olyckshändelser på en viss vägsträcka under olika år, få en indikation på om det skett en väsentlig förändring i olycksbilden för den aktuella vägsträckan.

Den olycka som, enligt vad jag utgår ifrån, föranlett fru Jonängs fråga är, om jag är rätt underrättad, den som inträffade vid 13-tiden på nyårsaftonen då två bussar frontalkolliderade. Olyckan inträffade, som det sades här, på väg 272 Kilafors-Bollnäs på delen Hårga-Lenninge som för ombyggnad är upptagen i flerårsplanen för byggande av länsvägar i Gävleborgs län till en kostnad av 5 miljoner kronor.

Arbetsplan för vägprojektet finns också fastställd.

Denna svåra olycka inträffade i dagsljus. Av polisrapporten från olyckan att döma synes den mindre bussen, som hade 15 passagerare, ha företagit en omkörning av en personbil i en kurva med otillräcklig sikt och därvid fått möte med den andra bussen. Den aktuella vägsträckan synes dock som helhet inte ha en markant högre olycksfrekvens än andra vägar av liknande art.

Fru JONÄNG (c):

Herr talman! I den statistik som statsrådet Norling tog upp är inte alla olyckor inräknade. Där finns inte de mindre olyckorna, vid vilka kanske inte personer kommit till skada, men där stora fordonsskador kan ha ägt rum. Ortsbefolkningen i bygden räknar med att flera sådana olyckor inträffar i veckan på denna sträcka, och det kostar samhället och de inblandade åtskilligt med pengar.

Den svåra olycka som jag syftar på var den på nyårsaftonen. Det är riktigt att det rådde dålig sikt, men längs hela denna sträcka på 13 kilometer är det dålig sikt. Det uppstår ju alltid irritation när köerna på en väg växer. Ofta försöker någon bryta sig ut ur kön, och då inträffar olyckorna. Det är naturligtvis fel av bilisterna att göra sådana omkörningar. Men å andra sidan menar jag att samhället har ett ansvar att se till att en så pass hårt trafikerad väg inte är så dålig och nästan omöjlig att göra omkörningar på.

Jag hade tänkt mig möjligheten av att få detta vägbygge utfört som beredskapsarbete. Det finns ju redan projekterat, och arbetsplanen är

Tisdagen den
26 januari 1971

Ang. statens järnvägars distriktsindelning för Ångeområdet

klar. De senaste siffrorna från länsarbetsnämnden visar att arbetslösheten i Bollnäsområdet under den senaste månaden har ökat från 299 till 400. I princip skulle det gå att lösa frågan den vägen. Dessutom har vägverket, som jag framhöll i mitt förra anförande, sparat in 50 miljoner kronor tack vare den snöfattiga vintern – det beloppet kanske också kan stiga, det vet man inte någonting om i dag. Men det betyder att det finns medel tillgängliga som skulle kunna användas.

I de berörda kommunerna, Hanebo och Bollnäs, har denna väg diskuterats. Från Hanebo har man tidigare – liksom från något företag som berörs av vägen – till vägverket framställt önskemål om åtgärder. Efter den trafikolycka som nu senast har inträffat vill man ha frågan löst så snart som möjligt.

Jag väddar till statsrådet att han hjälper till med att förbättra denna trafikfarliga väg som orsakar bekymmer och oro för så många människor.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 6 Ang. statens järnvägars distriktsindelning för Ångeområdet

Herr kommunikationsministern NORLING erhöll ordet för att besvara herr *Stadlings* (s) i kammarens protokoll för den 13 januari intagna fråga, nr 17, och anförde:

Herr talman! Herr Stadling har frågat mig om jag är beredd att biträda de synpunkter som framförts av Statsanställdas förbund i fråga om ändrad distriktsindelning inom SJ avseende Ångeområdet.

Avsikten är att efter slutförd beredning av SJ:s förslag till omorganisation redovisa ärendet för riksdagen. Innan dess är jag inte beredd att göra några uttalanden i organisationsfrågan.

Herr STADLING (s):

Herr talman! Jag tackar kommunikationsministern för svaret på min fråga. Den berör SJ:s organisationsplan för Ångeområdet. Jag har ställt frågan därför att vi både från de anställdas och kommunens sida är bekymrade över den utveckling som pågår – och som säkerligen kommer att gå ännu snabbare efter omläggningen, enligt de informationer som vi har fått om den planerade omorganisationen.

Av den föreslagna planen, som berör trafik-, maskin-, ban-, elektro-, signal- och teleavdelningarna framgår att den kommer att medföra betydande personalreduceringar och förflyttningar från Ångeområdet. Enligt de anställdas uppgifter torde det röra sig om 30 à 40 procent.

De lokala cheferna tror inte att den nya planen kommer att innebära några nämnvärda vinster för SJ. De framhåller i sitt yttrande bl. a. att Ånge från såväl trafiksynpunkt som teknisk synpunkt för närvarande är den största och geografiskt bäst lämpade huvudorten inom distriktet, där bl. a. fjärrstyrningscentralen för både tågdrift och eldrift är förlagd. Den nya distriktsorganisationen är enligt förslaget bunden till länsgränserna.

Statsanställdas förbund har i sitt yttrande framhållit att gränserna i stället bör anpassas till trafikströmmarna och att hänsyn måste tas även

till de näringsgeografiska förhållandena. Länsstyrelsen delar denna uppfattning och framhåller att den föreslagna distriktsindelningen synes få sådana negativa regionalpolitiska konsekvenser för Ånge att ett undantag från odelade länsgränser i detta speciella fall är starkt motiverat.

Från kommunens sida anser vi att den nya organisationen otvivelaktigt kommer att innebära en nedtoning av verksamheten i Ånge, vilket kommer att få vittgående ekonomiska konsekvenser och en negativ inverkan även på underlaget för grundskola och gymnasium.

Min förhoppning är därför, herr talman, att ledningen för SJ genom kommunikationsministerns medverkan omprövar den nu framlagda omorganisationsplanen så att befintliga anläggningar och verkstäder helt kan utnyttjas. De lokala organisationerna är ju uppbyggda så sent som 1964 med hänsyn till den nuvarande gränsdragningen, och det skulle väl från ekonomisk synpunkt vara felaktigt om dessa inte helt skulle komma till användning för avsett ändamål.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 7 Ang. statligt stöd till linjesjöfarten mellan Gotland och fastlandet

Herr kommunikationsministern NORLING erhöll ordet för att besvara herr *Hamrins* (fp) i kammarens protokoll för den 15 januari intagna fråga, nr 21, och anförde:

Herr talman! Herr Hamrin har frågat mig om jag har för avsikt att under våren 1971 lämna förslag till riksdagen om statligt stöd till linjesjöfart mellan Gotland och fastlandet.

I propositionen med förslag till lag om linjesjöfart på Gotland framhölls att storleken av det statliga bidraget skall bedömas i anslutning till den i lagen förutsatta prövningen av taxesättningen. Därvid får bl. a. beaktas de möjligheter i taxehänseende som ett trafikföretags egen ekonomiska ställning kan inrymma.

Det är inte möjligt att redan nu säga, om förslag i fråga om ett statligt stöd till ifrågakarande linjesjöfart – vilket förutsätter att ställning dessförinnan tagits till taxesättningen – kan föreläggas riksdagen redan under vårsessionen.

Herr HAMRIN (fp):

Herr talman! Jag skall litet utförligare än statsrådet Norling uppehålla mig vid vad som hände i höstas när lagen antogs.

I propositionen sade departementschefen bl. a. att "prissättningen inom de olika trafikgrenarna" – enligt 1963 års beslut – "skall ge uttryck för de reella kostnaderna. – – – Därmed följer inte, att trafikpolitiken kan eller får begränsas till insatser som enbart kan försvaras utifrån företagsekonomiska lönsamhetskriterier. Målet är – – – att trafiksektorn skall kunna utvecklas på ett samhällsekonomiskt riktigt sätt." Han fortsatte sedan: "Från fraktkostnadssynpunkt är det gods-transporterna i den reguljära båttrafiken, vilka av näringslivet och

Nr 15

Tisdagen den
26 januari 1971

*Ang. statligt stöd
till linjesjöfarten
mellan Gotland och
fastlandet*

Tisdagen den
26 januari 1971

*Ang. statligt stöd
till linjefarten
mellan Gotland och
fastlandet*

allmänheten på Gotland upplevs som särskilt betydelsefulla och för vilkas förbilligande särskilda statliga ekonomiska insatser krävs.”

Även utskottet underströk dessa synpunkter och anförde bl. a.: ”Som resultat av sådana överväganden avser departementschefen att senare återkomma i bidragsfrågan.”

I kammardebatten förklarade statsrådet Norling därpå att staten var beredd att ekonomiskt stödja uppbyggandet av en rationell transportorganisation. Det ekonomiska bidraget från staten skulle slå igenom i reducerade och vettigt utformade taxor. Från regeringens sida har man också förklarat sig beredd att nu göra vissa ekonomiska insatser för att reducera fraktkostnaderna i den reguljära sjötrafiken till och från Gotland.

Kanske är det inte så egendomligt om man på Gotland har blivit ganska oroad över att det i statsverkspropositionen inte finns några medel anslagna för en insats från staten i fråga om taxepolitiken, särskilt som det inte heller i förteckningen sägs någonting om en kommande proposition i ämnet. Resultatet av lagstiftningen har hittills faktiskt enbart blivit att vi har fått ett monopol då det gäller trafiken på Gotland. Att enbart en sådan åtgärd skulle innebära sänkta taxor har jag litet svårt att förstå.

Jag hoppas att statsrådet avser att komma tillbaka när de pågående förhandlingarna om avtal resulterar i en överenskommelse som innebär statliga insatser, men jag påminner om att taxorna skall vara klara före den 1 april 1971.

Herr kommunikationsministern NORLING:

Herr talman! Herr Hamrin säger att man är djupt oroad på Gotland. Jag anser att det är en obefogad oro. Jag tycker att gotlänningarna mot bakgrund av det beslut riksdagen fattade i höstas om lag om linjesjöfart på Gotland har all anledning att se framtiden an med tillförsikt när det gäller trafikfrågorna.

Däremot har det inte vare sig i höstas eller i något annat sammanhang, såvitt jag vet, direkt sagts ut att en proposition skulle föreläggas vårriksdagen 1971. Desto mindre har det varit möjligt att säga eller skriva det eftersom vi tydligt har sagt att det vid bedömningen för kommande är av taxesättningen och av statens ekonomiska engagemang i Gotlands-trafiken gäller att allra först se vilka möjligheter i taxehänseende som befintliga trafikföretags ekonomiska ställning kan inrymma. Det kan knappast vara riksdagens mening att den, utan att vi har möjligheter att presentera utförliga kalkyler om nuvarande trafikföretags ekonomiska möjligheter i dessa avseenden, skulle vara beredd att fatta bindande beslut om statliga bidrag till Gotlandstrafiken. Jag utgår ifrån att riksdagen sin vana trogen vill ha klara och rediga siffror som underlag för ett beslut om statligt ekonomiskt engagemang.

Det är riktigt att turplaner och taxor skall fastställas per den 1 april. Koncessionens startdatum är emellertid den 1 februari. Jag kan försäkra herr Hamrin att vi nu är i full färd med att utföra det arbete som jag nyss har beskrivit. Som jag sade i mitt svar skall vi naturligtvis också när tiden är inne – men först när vi har alla de uppgifter som riksdagen har rätt att

kräva av oss – komma tillbaka och resonera om den framtida ekonomiska situationen för staten, för Gotlandsbolaget och för Gotlandstrafiken i dess helhet.

Herr HAMRIN (fp):

Herr talman! För dessa kompletterande upplysningar ber jag att få framföra ett tack till statsrådet Norling. De tyder på att kommunikationsministern är beredd att, sedan avtalsförhandlingarna har klarats av, lägga fram ett förslag om en ekonomisk insats från staten, om en sådan insats skulle visa sig behövlig. Men det är självklart att man funderar över varför statsrådet inte framhåller detta i en enkel skrivning, en rad i statsverkspropositionen. Jag upprepar att lagstiftningen faktiskt blev en monopollagstiftning för att möjliggöra en sänkning av frakterna på Gotland och att enbart monopolställningen inte kan innebära att man får en sådan sänkning. Här måste väl ändå göras en insats av kommunikationsministern. Den insatsen motser jag nu med tacksamhet, så som jag tolkar statsrådets senaste svar.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 8 Om åtgärder för att underlätta hemmaindustrins försäljning

Herr industriministern WICKMAN erhöll ordet för att besvara herr *Perssons* i Heden (c) i kammararens protokoll för den 12 januari intagna fråga, nr 11, till herr handelsministern, och anförde:

Herr talman! Herr Persson i Heden har frågat handelsministern om denne avser vidta åtgärder som underlättar för hemmamarknadsindustrin, speciellt TEKO-industrin, att sälja sina produkter på den svenska marknaden. Enligt gällande ärendefördelning ankommer det på mig att besvara frågan.

Den statliga näringspolitiken har som ett av sina huvudsyften att i vidaste mening stärka de svenska företagens konkurrenskraft för att därmed trygga den fulla sysselsättningen i landet och lämna ekonomiskt utrymme för en framåtsyftande reformpolitik. En redogörelse för regeringens intentioner inom det industripolitiska området har för övrigt för bara någon vecka sedan lämnats till riksdagen i årets statsverksproposition. Självfallet måste våra strävanden här inriktas på att främja såväl industrigrenar av exportkaraktär som importkonkurrerande branscher. Att i praktiken göra en skarp distinktion mellan exportkonkurrerande och importkonkurrerande industrier är emellertid ofta svårt. Som exempel kan nämnas att TEKO-industrierna under det nyss avslutade året sammanlagt exporterade varor för över 1 miljard kronor.

Vad speciellt gäller regeringens politik på TEKO-området har denna utformats med den uttryckliga ambitionen att stimulera de berörda branscherna till en omställning som gör det möjligt för företagen att framgångsrikt hävda sig såväl på hemmamarknaden som på exportmarknaderna. Även denna fråga har utförligt behandlats i årets statsverksproposition, där ställning tas till de förslag som i höstas lades fram i den

Tisdagen den
26 januari 1971

*Om åtgärder för
att underlätta
hemmaindustrins
försäljning*

statliga TEKO-utredningens slutbetänkande. Jag får hänvisa till vad jag där anfört.

Sammanfattningsvis vill jag bara konstatera att det tidsbegränsade TEKO-program som godkändes av riksdagen förra året tillsammans med de förslag som nu framlagts innebär att under en fyraårsperiod mellan 35 och 40 miljoner kronor ställs till förfogande över statsbudgeten för stimulans till företagen i TEKO-branscherna.

Herr PERSSON i Heden (c):

Herr talman! Låt mig tacka industriministern för lämnat svar på min fråga till handelsministern.

Svaret låter vackert och det kan verka som om de redovisade åtgärderna skulle vara ändamålsenliga, men i praktiken är förhållandena ändå något annorlunda.

Här behövs inte någon rekapitulation av TEKO-industrins ödesväg sedan mitten av 1960-talet. TEKO-produktionen är nu nere på en nivå som inte täcker vår inhemska konsumtion av dessa produkter och krympningen fortsätter. Särskilt för Boråsregionen är läget allvarligt. Det är inte bara de mindre företagen som läggs ned, utan de största företagen inom branschen varslar tillika om stora friställningar av anställda i de yttersta av dessa dagar. Vi befinner oss sålunda i ett läge av akut karaktär när det gäller TEKO-branschen.

Det beslut som riksdagen fattade förra året är bra. Det hade dock varit bättre om centerns tilläggsförslag härvidlag hade kunnat höras.

I svaret sägs att den statliga näringspolitiken har som ett av sina huvudsyften att i vidaste mening stärka företagets konkurrenskraft. Men handelsministern ger i statsverkspropositionen följande förklaring till hemmamarknadsindustrins och speciellt TEKO-industrins svårigheter att klara den utländska konkurrensen: "Liberaliseringen har inneburit att hinder i form av kvantitativa restriktioner och tullar undanröjts i stor omfattning. I stället möter vi på våra viktigaste avnämarmarknader en hårdare konkurrens än tidigare." Det förekommer sålunda inte bara en mördande konkurrens utifrån, utan att åtgärder vidtages; därutöver uppstår ytterligare svårigheter för vår exportindustri och speciellt för TEKO-industrin att klara konkurrensen på utlandsmarknaden.

Herr Strängs uppmaning att vi i nuvarande situation bör köpa svenska varor är fullt berättigad. Men då måste det också vidtagas sådana åtgärder att den svenska industrin har möjligheter att konkurrera när det gäller den dumpingimport som förekommer. Vi befinner oss, som jag sagt, i en akut situation, och åtgärderna måste vidtagas nu, även om riksdagen tidigare har fattat beslut på området som också är viktiga på lång sikt. Samma är förhållandet i fråga om den allmänna upphandlingen för försvarets räkning, där vi tidigare agerat då det gällt det sätt på vilket statens upphandlingsverk har gått fram.

Herr industriministern WICKMAN:

Herr talman! Jag vill upprepa min hänvisning i svaret att det i industridepartementets huvudtitel, som lämnades till riksdagen för fjorton dagar sedan, finns en mycket utförlig redovisning dels av

*Om åtgärder för
att underlätta
hemmaindustrins
försäljning*

TEKO-utredningens betänkande, dels av den omfattande remissbehandlingen, dels ock av den ställning regeringen har intagit. I ett ungefär 15 sidor långt departementschefsytttrande anges klart vår syn på hur TEKO-industrins problem skall lösas.

Det är väl inte mycket mening i att här starta en TEKO-debatt, som vi vet att vi i alla fall kommer att få fram i mars. Men låt mig därför nu bara ta upp två av de punkter som herr Persson i Heden var inne på. Herr Persson beklagar frånvaron av importrestriktioner på TEKO-området. Jag vill då erinra om – vilket jag ofta haft tillfälle att göra – att den alldeles övervägande delen av vår TEKO-import inte kommer från de lågprisländer som ofta nämns i debatten, utan från EFTA- och EEC-länderna. Ungefär tre fjärdedelar av den totala TEKO-importen kommer därifrån. Särskilt EFTA-ländernas andel av importen har stigit mycket markant, nämligen från 34 procent 1960 till 58 procent 1969. Och jag tror inte att herr Persson i Heden vill ompröva vårt EFTA-engagemang ens med hänsyn till TEKO-industrins aktuella problem. Detta betyder att också de rent legala möjligheterna till importbegränsningar är mycket små.

Den andra punkten gäller den statliga upphandlingen. Där vill jag understryka en sak, som jag inte vet om herr Persson har uppmärksammat, trots att försvarsministern hade en diskussion med herr Persson om den saken den 7 december i fjol, nämligen att den statliga försvarsupphandlingen av TEKO-materiel numera rutinmässigt sker i samråd med såväl arbetsmarknadsstyrelsen som överstyrelsen för ekonomiskt försvar i samtliga fall där den utländska tillverkaren har lämnat in ett lägre anbud. I de fall där sysselsättnings- och beredskapsskäl gör detta påkallat finns det möjligheter att ta hänsyn till den svenska leverantören.

Herr PERSSON i Heden (c):

Herr talman! Nej, vi skall inte ta upp någon TEKO-debatt i dag; det medger inte tiden. Men med hänsyn till industriministerns senaste inlägg vill jag säga att den svenska tillverkningen minskat i sådan utsträckning att man i dag inte kan köpa vissa TEKO-produkter av svensk tillverkning. Konkurrensen utifrån har varit så hård att det inte har lönat sig att tillverka varorna här i Sverige. Därför har de företag som tidigare producerat sådana varor lagts ned. Den friställning av 350 arbetare under innevarande år som ett företag i Borås har aviserat är också en följd av importen från andra länder, oavsett om den kommer från EFTA-länderna eller från andra håll i världen.

Vår beredskap vad gäller sådana produkter är sålunda i högsta grad i farozonen. Vi måste därför undersöka hur stor den svenska produktionen är, om vi är under den tillåtna produktionen sett ur beredskapssynpunkt. Sannolikt visar det sig att läget nu är väsentligt sämre än det var under andra världskriget. Och då menar jag att det är nödvändigt att vidta omedelbara åtgärder och se till att våra svenska företag får möjligheter att konkurrera på lika villkor med utländska företag. I annat fall kommer vår TEKO-industri att läggas ned i sin helhet.

Herr industriministern WICKMAN:

Herr talman! Herr Persson i Heden kan inte gärna som sammanfatt-

ning av sina förslag säga att han vill att den svenska industrin skall ha möjlighet att på lika grunder konkurrera med importländernas industrier, ty det är just den konkurrensen som i dagens läge är de svenska företagen övermäktig. Här måste det alltså råda en viss begreppsförvirring. Vad herr Persson önskar är att vi av beredskapsskäl och väl också ibland sysselsättningskäl skall skydda den svenska industrin från denna konkurrens.

Jag är ledsn, herr talman, om jag nu upprepar mig, men även när det gäller försörjningsberedskapen ser jag mig tvungen att hänvisa herr Persson i Heden till vad som klart uttalats i statsverkspropositionen i denna fråga. Där har det annonserats att försörjningsberedskapsmålet står kvar. På grund av den fortskridande internationaliseringen och den därigenom ökande importandelen närmar vi oss dock nu ett läge där det kan bli svårt att upprätthålla denna försörjningsberedskap.

Av den anledningen har vi för fjorton dagar sedan aviserat att en utredning skall tillsättas för att se över detta problem när det gäller både TEKO-industrin och andra branscher. Också på den punkten är det alltså så att svaret på herr Perssons fråga finns i statsverkspropositionen.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 9 Ang. utländskt förvärv av svensk livsmedelsindustri

Herr industriministern WICKMAN erhöll ordet för att besvara herr *Måbrinks* (vpk) i kammarrens protokoll för den 15 januari intagna fråga, nr 28, och anförde:

Herr talman! Herr Måbrink har frågat mig hur jag bedömer utländska kapitalintressenters strävanden att uppköpa stora delar av den svenska livsmedelsindustrin.

Livsmedelsindustrin företer inte någon enhetlig bild utan består av ett flertal delbranscher med sinsemellan helt olika produktionsinriktning. Strukturellt uppvisar delbranscherna betydande skillnader — vissa domineras av ett fåtal stora företag medan andra har ett starkt inslag av småföretagsamhet. Vissa grenar med förädling av det svenska jordbrukets produkter som huvuduppgift är dominerade av jordbrukskooperativa ägarintressen. En annan stor företagsgrupp ägs av konsumentkooperationen. Tillsammans torde jordbruks- och konsumentkooperationen kontrollera uppskattningsvis närmare hälften av den svenska livsmedelsindustrin.

Inom livsmedelsindustrin har betydande strukturella förändringar skett under senare år. Ett drag i denna omvandling synes vara en framväxt av ett antal stora, internationellt konkurrenskraftiga svenska livsmedelsföretag. Denna tendens kan väntas få ökad styrka i fortsättningen.

Inslaget av utländskt ägarinflytande har hittills varit relativt begränsat inom livsmedelsindustrin. Ett ökat utländskt intresse har emellertid på senare år riktats mot främst de delar som tillverkar mer förädlade varor som exempelvis djupfrysta och konserverade produkter. Mot bakgrund av

vad jag tidigare sagt om ägarstrukturen och utvecklingstendenserna inom livsmedelsindustrin anser jag dock inte att det föreligger någon allvarlig risk för utländsk dominans inom detta område. Jag tror för övrigt inte att det i dag finns någon utpräglad strävan från utländska kapitalintressenters sida att köpa upp stora delar av den svenska livsmedelsindustrin, så som herr Måbrink vill låta påskina.

Vi måste i detta sammanhang även komma ihåg att för ett land som Sverige med stor utrikeshandel och en industri som skall vara konkurrenskraftig på världsmarknaderna är ett visst utländskt inflytande inom företagandet både ofrånkomligt och värdefullt. Härigenom kan bl. a. nytt kapital och tekniskt kunnande tillföras det svenska näringslivet vilket medverkar till att trygga sysselsättningen på sikt. För närvarande torde omkring 70 000 svenskar vara anställda i företag som kontrolleras av utländska intressen. Som jämförelse kan nämnas att svenska företag utomlands sysselsätter omkring 200 000 personer.

Fördelarna med utländsk företagsetablering måste emellertid vägas mot de risker detta kan tänkas medföra när det gäller kontrollen över vår ekonomiska och sociala utveckling. Regeringen ägnar därför stor uppmärksamhet åt vad som sker i detta avseende, inte bara inom livsmedelsindustrin utan inom näringslivet som helhet.

Herr MÅBRINK (vpk):

Herr talman! Jag vill tacka industriministern för svaret.

Jag har ställt denna fråga till industriministern med anledning av det amerikanska multinationella företaget General Foods planer på att köpa upp Gevaliaföretaget i Gävle och därmed lägga under sig ungefär 50 procent av den svenska kaffemarknaden. General Foods har redan etablerat sig i ett 25-tal länder. Enligt företagets svenske chef strävar man efter att inom några år bli en av de tio största livsmedelstillverkarna i vårt land. Vidare har man från företaget uttalat att det politiska klimatet i vårt land är bra, och därmed kan man också räkna med en god vinst, en vinst av vilken största delen förs ut från vårt land genom diverse manipulationer.

Det är en berättigad oro som kommit till uttryck från de 400 anställda vid Gävleföretaget. Om försäljningen blir av kommer företagets vidare öden att avgöras någonstans i USA av ett fåtal kapitalister. I flera fall är också de verkliga ägarna okända, och det är dessa okända ägare som med ett enda penndrag kan sparka ut samtliga anställda. Vänsterpartiet kommunisterna har tidigare i motioner framhållit att fritt tillträde till svenskt näringsliv för utländskt storkapital innebär ett hot mot självständigheten, kan försvåra den fackliga kampen och medföra ödesdigra närings- och arbetsmarknadspolitiska konsekvenser. Det är inte alltid så att ett utländskt jätteföretag köper ett svenskt företag för att fortsätta och kanske utöka driften. Det kan också vara så att man köper upp ett företag i vårt land för att begränsa detta företags verksamhetsområde. Motivet kan även vara att lägga ned företaget och därmed förhindra viss konkurrens. Vi har ett färskt exempel härpå, nämligen Oscarica i Örebro, som visserligen tillhör en annan bransch. Denna transaktion skedde också med industriministerns hjälp.

Vad många frågar sig är: Om överenskommelse träffas mellan Gevaliaföretaget och General Foods om försäljning, har då regeringen några möjligheter att ingripa och förhindra försäljningen?

Herr industriministern WICKMAN:

Herr talman! En konstruktiv diskussion om fördelar och nackdelar med utländskt deltagande i svenskt näringsliv måste utgå från en realistisk bild av vårt näringslivs nuvarande och framtida internationella engagemang. Det går en trafik över gränserna. Som jag nämnde består den trafiken i väsentligt högre grad av svenska etableringar utomlands än av utländska etableringar i Sverige.

En annan sak som vi bör tänka på när vi diskuterar utländska företags etablering i Sverige är att svensk industri kommer att möta de multinationella företagen, oavsett om dessa företag till en viss del råkar vara lokaliserade i Sverige. Även om vi inför en mycket restriktiv diskriminatorisk lagstiftning med förbud mot utländska företags etablering i Sverige – jag förmodar att det är någonting sådant herr Måbrink efterlyser – betyder det ingalunda att vi härigenom avskärmar vår ekonomi från inflytande av de multinationella företagen. Vi möter nämligen dessa företag utanför våra gränser, och där får de svenska företagen kämpa med dem.

Jag har därför ofta i diskussioner om denna fråga sagt, att vi inte löser dessa problem – annat än kanske mycket kortsiktigt – genom en ren förbudslagstiftning. Den enda möjligheten att i Sverige på sikt behålla kontrollen över det svenska näringslivet är att bevara dess konkurrenskraft, och det är något som i sin tur förutsätter att vi får till stånd den koncentration och samplanering i olika branscher som den internationella konkurrensen framtvingar.

När det gäller den svenska livsmedelsindustrin, som är aktuell i detta fall, anser jag att vi bör kunna ha en relativt optimistisk syn på dess framtid ur just denna synpunkt. De utländska intressena inom denna industri är begränsade. Det är riktigt att de finns där – vi har Unilever och Nestlé, och nu är General Foods enligt uppgift intresserat av Gevalia. Det är emellertid en stor skillnad mellan General Foods intresse för Gevalia och Bata-engagemanget i Oscaria, varför jag tror att det är felaktigt att dra den analogi som herr Måbrink gjorde – dessutom räcker tiden inte till för att ta upp en ny diskussion om Bata-fallet.

På herr Måbrinks konkreta fråga vill jag svara: Någon framställning från Gevaliaföretaget om regeringens tillstånd till affären har inte ingivits, och jag vet inte om det finns någon utlänningsklausul i företagets bolagsordning. Någon valutatillståndsansökan föreligger inte heller – av det mycket enkla skälet att i dagens läge något avtal inte har träffats mellan General Foods och Gevalia.

Herr MÅBRINK (vpk):

Herr talman! Det hade varit korrektare, om industriministern hade sagt att regeringen inte kan göra någonting för att hindra en försäljning av Gevaliaföretaget. I själva verket har ju regeringen underlättat för utländska företag att etablera sig i vårt land. Om jag inte har fel ändrades

lagen om utländska företagsetableringar är 1968 för att den skulle bli bättre anpassad till de regler som gäller inom EEC.

Dåvarande justitieminister Kling sade då följande: "Av väsentlig betydelse är att en svensk lagstiftning på intet sätt försvårar en svensk anpassning till Romfördragets etableringsregler. Tvärtom innebär förslaget att en sådan anpassning underlättas."

Herr talman! Vad denna anpassning innebär för Sverige skall jag inte här gå in på – vi har i en motion utförligt redogjort för detta – men jag vill säga så mycket, att den betyder en ökad etablering av stora utländska monopolföretag i vårt land.

Herr industriministern WICKMAN:

Herr talman! Den gällande lagstiftningen om utlännings rätt att förvärva svenska företag är icke anpassad till EEC-lagstiftningen. Den är – vilket egentligen borde vara mer anmärkningsvärt – heller icke anpassad till den typ av ekonomi som vi nu lever i. Jag syftar på 1916 års lag, som i detta avseende är i hög grad föråldrad, eftersom den återspeglar ett råvaruproducerande lands intresse att skydda sina naturtillgångar. Däremot innehåller lagstiftningen – och det är väl vad herr Måbrink syftar på – icke något skydd för andra företagstillgångar än sådana som finns nedlagda i fast egendom, skog, gruvor och övriga naturtillgångar.

Jag håller därför gärna med herr Måbrink om att lagstiftningen är i alla avseenden föråldrad. Den tillämpas så, att när fast egendom ingår i ett företags förvärv krävs Kungl. Maj:ts godkännande för att utlänning skall få förvärva företaget. Därför har sådant tillstånd också lämnats av Kungl. Maj:t i flera av de fall som här har påtalats.

Med avseende på en framtida lagstiftning vill jag bara som en principiell och personlig deklARATION säga att vi icke bör inrikta oss på att möta ett sådant handlande från utländska företagsägares sida som herr Måbrink är orolig för genom att rent primärt försvåra utländsk etablering i Sverige, utan vi måste ingripa mot sådana beteenden helt oberoende av om det är en utländsk eller en svensk ägare som vidtar åtgärderna. Därför tror jag att de fundamentala samhällsekonomiska intressena och löntagarintressena här i landet bör tillgodoses genom en generell lagstiftning och inte inom ramen för en diskriminatorisk, enbart mot utländska ägare riktad lagstiftning.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 10 Ang. redovisning av försöksverksamheten med vidgad behörighet för universitetsstudier

Herr statsrådet MOBERG erhöi ordet för att besvara herr *Nordstrandhs* (m) i kammarens protokoll för den 13 januari intagna fråga, nr 20, till herr utbildningsministern, och anförde:

Herr talman! Herr Nordstrandh har frågat chefen för utbildningsdepartementet, om han med hänsyn till U 68:s pågående ställningstagande är beredd att snarast redovisa försöksverksamheten med vidgad behörighet för universitetsstudier. Enligt fastställd ärendesfördelning ankommer

Nr 15

Tisdagen den
26 januari 1971

*Ang. redovisning
av försöksverksam-
heten med vidgad
behörighet för
universitetsstudier*

det på mig att besvara frågan.

För att försöksverksamheten skall kunna utvärderas måste tillräcklig tid har förflutit. Såsom meddelades i svar den 1 och den 2 december 1970 på interpellationer av herr Nordstrandh respektive herr Wallmark räknar jag med att erfarenheterna skall kunna redovisas i samband med kommande ställningstaganden till kompetensutredningens betänkande.

Herr NORDSTRANDH (m):

Herr talman! Jag ber att få tacka statsrådet Moberg för svaret, även om det var ett eko av det besked jag tidigare har erhållit av utbildningsministern. Svaret blev alltså då som nu att erfarenheterna av försöksverksamheten med vidgad behörighet för universitetsstudier får utvärderas senare och att man först därefter kan ta ställning till saken. Och hur länge detta dröjer, vet jag inte. Om tidpunkten för detta ställningstagande lämnas inte ens en ungefärlig uppgift.

Nu vill jag till herr Moberg säga följande.

Trots att erfarenheterna av försöksverksamheten alltså ännu inte redovisats och blivit offentligt granskade, begärs det ändå att de som nu yttrar sig om kompetensutredningens betänkande, som rekommenderar en utvidgning av försöksverksamheten, skall ta ställning till förslaget om denna utvidgning. Det innebär ju faktiskt att de får famla i mörkret. Och det är kanske det som herrar Carlsson och Moberg unnar remissförfattarna. Jag har själv i dagarna stått i den situationen, när jag skulle bilägga ett eget särskilt yttrande till 1968 års utbildningsutrednings remissbetänkande över kompetensutredningen.

I mitt krav på omedelbar redovisning av de hittills vunna erfarenheterna – låt vara att dessa givetvis inte är så omfattande – stöds jag också av U 68 själv, som i sitt remissvar menar att försöksverksamheten med vidgad behörighet snarast – jag understryker att det står snarast – bör utvärderas. Det är denna begäran, denna nytillkomna faktor, som har föranlett mig så kort tid efter min interpellation att fråga på nytt.

Jag anser, herr Moberg, att det inte är riktigt anständigt att inta den hållning som både herr utbildningsministern och herr Moberg har gjort. Lägg de resultat som finns på bordet, så att man har något underlag för de fortsatta ställningstagandena inom U 68 i denna fråga! Vi inom referensgrupperna – avsikten är ju att vi skall ha möjligheter att yttra oss – har behov av att få veta något om ifrågavarande försöksverksamhets utfall.

Det kan väl inte få dröja ett, två eller kanske flera år innan departementet tar ställning till kompetensutredningens förslag. Hur länge skall ni vänta med det?

Herr statsrådet MOBERG:

Herr talman! Det är riktigt, som herr Nordstrandh säger, att det i och för sig hade varit önskvärt att remissinstanserna inför ställningstagandet till kompetensutredningens förslag hade haft mer kunskaper om denna försöksverksamhet än vad man faktiskt haft. Men det är ju ett passerat stadium. Remissyttrandena har fått avges på basis av den information som fanns. Något känner vi ju till om verksamheten. Vi vet hur många

som gett sig in på äventyret. Vi vet hur de fördelar sig efter ålder och förkunskaper, jag tror också efter yrkesinriktning. Däremot vet vi inte, hur dessa människor har lyckats i sina studier. Det är framför allt det som kanslersämbetet nu har att insamla uppgifter om och naturligtvis också om de problem som både dessa personer och universitetens institutioner ställts inför i denna nya situation.

De erfarenheterna räknar jag med att departementet skall kunna tillgodgöra sig innan departementet för sin del tar ställning till kompetensutredningens betänkande. När det ställningstagandet kan äga rum, kan vi inte ge något exakt besked om. Vi har, som jag antydde, i dagarna fått in remissyttrandena. Det gäller här en stor problematik, men vi skall gripa oss an med den omedelbart. Kanske till hösten – i varje fall inte förr – kan departementets och regeringens ställningstaganden vara klara.

Herr **NORDSTRANDH** (m):

Herr talman! Jag ber att få tacka statsrådet Moberg för de upplysningar som nu senast lämnades och som ger en smula hopp om att få ta del av resultaten av försöksverksamheten innan ytterligare ställningstaganden inom U 68 blir nödvändiga. Inom utredningen går nämligen, såsom statsrådet väl vet, behandlingen av denna fråga nu in i ett avgörande skede. Det är givetvis av värde för er inom departementet att via universitetskanslersämbetet kunna få ta del av dessa utvärderingar och erfarenheter. Det unnar jag er gärna, och jag anser att ni noga bör studera detta material.

Det vore emellertid önskvärt – och jag förmodar att statsrådet menar att så skall bli fallet – att materialet blir offentliggjort på ett sådant sätt att även andra än de inom departementet berörda kan ta ställning till det. Visserligen är det enligt offentlighetsprincipen möjligt att utfå dessa handlingar, men jag menar att denna fråga har så stor betydelse och att diskussionen om behörighetsreglerna är så pass het, att det kunde vara önskvärt att ge en ordentlig publicitet åt materialet, så att även de som inte aktivt utnyttjar sin rätt enligt offentlighetsprincipen skulle kunna få ta del av det. Härigenom skulle den allmänna debatten ytterligare befruktas.

Det är väl också U 68:s mening att en sådan diskussion bör föras, vilket framgår exempelvis genom utredningens egna debattskrifter.

Herr statsrådet **MOBERG**:

Herr talman! Jag räknar med att regeringens ställningstaganden till kompetensutredningens förslag kommer att få sådan karaktär att de i sina huvudlinjer måste föreläggas riksdagen, och därmed följer att materialet blir föremål för debatt i kammaren. Härigenom kommer en av de stora jämlikhetsfrågorna inom den högre utbildningen att kunna debatteras i kammaren.

Överläggningen var härmed slutad.

Nr 15

Tisdagen den
26 januari 1971

*Ang. redovisning
av försöksverksam-
het med vidgad
behörighet för
universitetsstudier*

§ 11 Föredrogs och hänvisades motionerna nr 227–229 till konstitutionsutskottet, motionerna nr 230–232 till finansutskottet, motionerna nr 233–240 till skatteutskottet, motionen nr 241 till justitieutskottet, motionerna nr 242–244 till socialförsäkringsutskottet, motionerna nr 245–248 till socialutskottet, motionerna nr 249 och 250 till kulturutskottet, motionerna nr 251–253 till utbildningsutskottet, motionerna nr 254–267 till trafikutskottet, motionerna nr 268–274 till jordbruksutskottet, motionerna nr 275–280 till näringsutskottet, motionen nr 281 till utbildningsutskottet, motionen nr 282 till näringsutskottet samt motionerna nr 283–286 till inrikesutskottet.

§ 12 Interpellation nr 32 ang. betalningen för åtgärder med anledning av oljeskador

Ordet lämnades på begäran till herr STRINDBERG (m), som yttrade:

Herr talman! Den ständigt tilltagande oljeföroreningen utefter de svenska kusterna aktualiserar frågan om effektiva åtgärder för att åstadkomma en oljedestruktion utan onödigt dröjsmål. De nuvarande bestämmelserna ger inga klara anvisningar om vem som är betalnings-skyldig för destruktionskostnaden i de fall då den som förorsakat skadan inte går att spåra. Det finns inte heller några bestämmelser som reglerar hur betalningen skall ske i de fall då betalningsansvaret kommer att föranleda ofta långvariga försäkringsprocesser.

Den nuvarande situationen gör att kommunerna i de flesta fall anser sig skyldiga att stå som ekonomiska garantier för destruktionskostnaden liksom för att förskotta betalningen i de fall då försäkringsbolaget inte är berett att utan föregående process stå för kostnaden. Det förefaller helt orimligt att en privat destruktionsfirma skall lämna långvariga krediter oftast på obestämd tid av den anledningen, att det inte är möjligt att fastställa det slutgiltiga betalningsansvaret.

Det finns naturligtvis olika sätt att komma till rätta med detta förhållande. Man kan t. ex. tänka sig inrättandet av någon form av oljeskadefond, vars uppgift skulle vara att stå för den omedelbara kostnaden i samband med oljeskador, med möjlighet att i andra hand utkräva ersättning av den som förorsakat skadan. Oavsett vilken väg man väljer för den slutgiltiga regleringen av skadekostnaden, framstår det som ett klart önskemål att inte onödigtvis belasta destruktionsföretagen med kostnadskrävande krediter utan underlätta dessa företags verksamhet genom en statlig garanti i någon form.

Med stöd av det anförda hemställer jag om kammarens tillåtelse att till herr jordbruksministern få ställa följande frågor:

1) Är statsrådet beredd att snarast vidtaga åtgärder för att genom skapande av oljeskadefond eller på annat sätt genom statens medverkan befria kommunerna från betalningsansvar vid oljeskador längs våra kuster, i fall där ansvarsfrågan ej kan fastställas?

2) Vill statsrådet medverka till att genom statens medverkan skapa möjligheter för företag, som arbetar med oljedestruktion, att erhålla förskottad ersättning för sitt arbete i de fall där skaderegleringen genom försäkringsbolag blir fördröjd?

Denna anhållan bordlades.

§ 13 Anmälades och bordlades Kungl. Maj:ts proposition nr 10 med förslag till skattebrottslag, m. m.

§ 14 Anmälades och bordlades följande motioner:

Nr 287 av herr *Ahlmark* om kartläggning av mångsyssleriet i politiken

Nr 288 av herrar *Ahlmark* och *Ullsten* om offentliga utfrågningar i riksdagens utskott

Nr 289 av herrar *Ahlmark* och *Wikström* angående Sveriges Radios ensamrätt till radio- och TV-sändning i vissa fall

Nr 290 av herr *Gustavsson* i Eskilstuna *m. fl.* om ersättare för riksdagsledamot i vissa fall

Nr 291 av herr *Helén m. fl.* om decentralisering av statliga förvaltningsuppgifter

Nr 292 av herr *Lundberg* om likhet inför lagen

Nr 293 av herr *Turesson* om en flaggstång till nya riksdagshuset

Nr 294 av herr *Bohman m. fl.* angående kostnadsfördelningen mellan stat och kommun

Nr 295 av herr *Hedlund m. fl.* om utredning angående kommunernas ekonomiska situation

Nr 296 av herr *Helén m. fl.* angående mätmetoderna för prissättning av vissa samhällsfaktorer i regionalpolitiskt syfte

Nr 297 av herr *Helén m. fl.* om frisläppande av investeringsfonderna för investeringar utanför storstadsområdena

Nr 298 av herr *Hjorth* om en sedel av valören 500 kronor

Nr 299 av herr *Johansson, Olof*, i Stockholm *m. fl.* om rätt till återlån från allmänna pensionsfonden för vissa företag

Nr 300 av herrar *Pettersson, Alf*, i Malmö och *Jönsson* i Arlövs angående anslaget till hovhållning

Nr 301 av herrar *Antby* och *Enskog* om premiering av enskilt bostadssparande

Nr 302 av herr *Bohman m. fl.* om en total översyn av skattesystemet

Nr 303 av herr *Bohman m. fl.* angående grundavdraget vid beskattningen för ålders- och förtidspensionärer

Nr 304 av herr *Bohman m. fl.* om åtgärder i syfte att stimulera det enskilda sparandet

Nr 305 av herr *Ericsson* i Åtvidaberg *m. fl.* om införande av ett generellt investeringskontosystem

- Nr 306 av herr *Gustafsson* i Byske *m. fl.* om skatt på utlandsresor
- Nr 307 av herrar *Hedlund* och *Helén* om rätt till särbeskattning i vissa fall
- Nr 308 av herrar *Hedlund* och *Helén* om en översyn av skattereglerna för vissa låginkomsttagare, *m. m.*
- Nr 309 av herrar *Hedlund* och *Helén* om indexreglering av skatteskalor och grundavdrag
- Nr 310 av herr *Helén m. fl.* angående utformningen av de regionalpolitiska stödätgårderna, *m. m.*
- Nr 311 av herr *Hermansson* i Stockholm *m. fl.* om höjning av förmögenhetsskatten *m. m.*
- Nr 312 av herr *Hermansson* i Stockholm *m. fl.* angående avskrivningsreglerna för rörelse- och hyresfastigheter vid inkomstbeskattningen
- Nr 313 av herr *Hermansson* i Stockholm *m. fl.* angående avdraget för reklamkostnader vid taxering
- Nr 314 av herr *Hermansson* i Stockholm *m. fl.* om begränsning av avdragsrätten för gäldränta
- Nr 315 av fru *Hävik* och herr *Hugosson* om avdrag vid taxering för underhåll till icke hemmavarande barn i vissa fall
- Nr 316 av herr *Johansson* i Skärstad *m. fl.* om inkomstutjämnning för konstnärer
- Nr 317 av herrar *Larsson* i Umeå och *Petersson* i Röstänga angående avdraget vid inkomstbeskattning för ökade levnadsomkostnader i vissa fall
- Nr 318 av herr *Leuchovius m. fl.* om vidgad rätt till avskrivning för kostnader inom jordbruket för vatten- och luftvårdande åtgärder *m. m.*
- Nr 319 av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.* om avveckling av dubbelbeskattningen av inkomster för svenska aktiebolag och svenska ekonomiska föreningar
- Nr 320 av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.* om indexreglering av ingångsvärde *m. m.* vid beräkning av utskiftningskatt
- Nr 321 av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.* angående bestämmande av anbudssumma vid kommunal upphandling i vissa fall
- Nr 322 av herr *Nelander m. fl.* om åtgärder för att stimulera gåvor till u-landshjälp *m. m.*
- Nr 323 av herrar *Petersson* i Röstänga och *Larsson* i Umeå om ändring av realisationsvinstbeskattningen i vissa fall
- Nr 324 av fru *Ryding m. fl.* om befrielse från mervärdesskatt vid förstagångsförsäljning av konstverk
- Nr 325 av herr *Söderström* om avdrag vid taxering för kommunala förtroendemäns omkostnader
- Nr 326 av herr *Söderström* angående den statliga skatteutjämnningen till kommunerna
- Nr 327 av herr *Ernulf m. fl.* om förläggande av en fastighetsdomstol till Borås
- Nr 328 av herr *Hedlund m. fl.* om höjning av anslagen till Lokala polisorganisationen: Förvaltningskostnader och Lokala polisorganisationen: Utrustning
- Nr 329 av herr *Hedlund m. fl.* om en översyn av skadeståndsrätten, *m. m.*

- Nr 330 av herr *Helén m. fl.* om åtgärder för ökad rättstrygghet
- Nr 331 av herr *Hernelius m. fl.* om vidgad ersättning för skada på grund av brott
- Nr 332 av fru *Gradin m. fl.* angående besittningsskyddet för hyresgäst vid överlåtelse av fastighet till kommanditbolag
- Nr 333 av herr *Helén m. fl.* om inrättande av en patientförsäkring
- Nr 334 av fru *Lindberg* och herr *Ericson* i Örebro angående trafikförsäkringen
- Nr 335 av herr *Tobé* om viss ändring i jordabalken
- Nr 336 av herr *Takman m. fl.* om en konvention mot ekocid
- Nr 337 av fru *Ryding m. fl.* om u-landstjänst som alternativ till värnpliktstjänstgöring
- Nr 338 av herr *Sundkvist m. fl.* angående uttagningen av värnpliktiga efter fullgjord grundutbildning
- Nr 339 av herrar *Björk* i Gävle och *Andersson* i Nybro om åtgärder mot könsdiskriminering
- Nr 340 av herr *Bohman m. fl.* angående det kommunala bostadstillägget för folkpensionärer
- Nr 341 av herr *Ernulf m. fl.* om höjning av studiebidraget enligt studiemedelsförordningen
- Nr 342 av herr *Hermansson* i Stockholm *m. fl.* om slopande av maximeringen av folkpensionsavgiften
- Nr 343 av fru *Håvik m. fl.* om höjning av åldersgränsen för barnpension
- Nr 344 av herr *Johansson* i Skärstad *m. fl.* om hemmafruarnas trygghetsfrågor
- Nr 345 av fru *Lundblad m. fl.* angående beräkningen av studiebidrag
- Nr 346 av fru *Marklund m. fl.* angående beräkningen av förmåner inom den allmänna försäkringen för arbetstagare med hög sjukfrånvaro
- Nr 347 av fröken *Pehrsson m. fl.* om tandvårdsförsäkring för diabetiker
- Nr 348 av fru *Ryding m. fl.* om befrielse från arbetsgivaravgift för kulturarbetare
- Nr 349 av fru *Thunvall m. fl.* om ersättning enligt den allmänna försäkringen för anskaffande av p-piller, m. m.
- Nr 350 av fröken *Anderson* i Lerum *m. fl.* angående driftbidraget till barnstugor
- Nr 351 av herr *Andersson* i Nybro *m. fl.* angående placeringen av de svenska socialattachéerna
- Nr 352 av herr *Engström m. fl.* angående huvudmannskapet för företagshälsovården
- Nr 353 av herr *Ernulf* om inrättande av neurologiska kliniker vid centrallasaretten
- Nr 354 av herr *Hagberg m. fl.* om arbetstidsförkortning för arbetande i kontinuerlig skiftgång
- Nr 355 av herr *Helén m. fl.* om ett program för den fortsatta utbyggnaden av hälso- och sjukvård, m. m.
- Nr 356 av herr *Helén m. fl.* om vidgat stöd för arbete bland socialt handikappade

- Nr 357 av herr *Henningsson m. fl.* angående utbildningen av skyddsombud
- Nr 358 av herr *Hermansson* i Stockholm *m. fl.* om höjning av anslaget till Bidrag till driften av barnstugor
- Nr 359 av herr *Johnsson* i Blentarp *m. fl.* angående samarbetet mellan yrkesinspektionen och lokala kommunala organ
- Nr 360 av herr *Olsson* i Stockholm *m. fl.* om indexreglering av de allmänna barnbidragen
- Nr 361 av fröken *Pehrsson* om behandlingshem för handikappade
- Nr 362 av herr *Wijkman m. fl.* om förlossningsavdelningar för smärtfri förlossning
- Nr 363 av herr *Ernulf* angående radio- och TV-licensen
- Nr 364 av herr *Hedlund m. fl.* om ett anslag till Bidrag till fria kristna samfund och kyrkor
- Nr 365 av herrar *Josefson* i Arrie och *Börjesson* i Glömminge om utjämning genom kyrkofonden av pastoratens lönekostnader för kyrkovaktmästare
- Nr 366 av herr *Källstad* och fru *Anér* om höjning av anslaget till Svenska ekumeniska nämnden
- Nr 367 av fru *Mogård m. fl.* om höjning av anslaget till Riksarkivet: Inköp av arkivalier och böcker m. m.
- Nr 368 av herr *Richardson* om tillvaratagande av industrins arkivmaterial
- Nr 369 av fru *Ryding m. fl.* angående handläggningen av idrottsorganisationernas anslagsäskanden
- Nr 370 av herrar *Wikström* och *Stålhammar* om statligt stöd till ungdomsorganisationernas tidskriftsutgivning m. m.
- Nr 371 av fru *Anér m. fl.* om anslag för ekologisk forskning
- Nr 372 av herrar *Helén* och *Hedlund* angående vuxenutbildningen
- Nr 373 av herr *Helén m. fl.* om en socialpsykiatrisk linje vid de medicinska högskolorna, m. m.
- Nr 374 av fru *Kristensson m. fl.* om en institution för byggnadskulturvård vid Stockholms universitet
- Nr 375 av herr *Lundberg* om inrättande vid Uppsala universitet av en professur i lungmedicin
- Nr 376 av herr *Lundberg* angående juristutbildningen
- Nr 377 av herr *Lundberg m. fl.* om inrättande vid Stockholms universitet av en professur i japanologi
- Nr 378 av herr *Lundberg m. fl.* om inrättande vid Uppsala universitet av en professur i estetik
- Nr 379 av herr *Nelander m. fl.* om ökat bidrag till Svenska diakonsällskapets sociala utbildningsverksamhet
- Nr 380 av herr *Nordstrandh m. fl.* angående statsbidraget till enskilda yrkesskolor
- Nr 381 av herr *Nordstrandh m. fl.* angående rapporteringen av skolelevers frånvaro från undervisningen
- Nr 382 av herr *Nordstrandh m. fl.* angående urvalet av elever till spärrade utbildningslinjer
- Nr 383 av herr *Nordstrandh m. fl.* angående behörighetsreglerna för

skoldirektör och biträdande skoldirektör

Nr 384 av herr *Nordstrandh m. fl.* angående statsbidrag till vissa privata skolor

Nr 385 av fröken *Pehrsson m. fl.* om ökad utbildning av sjukgymnasier

Nr 386 av fröken *Pehrsson m. fl.* om utbyggnad av logoped- och talpedagogutbildningen

Nr 387 av herrar *Petersson* i Röstånga och *Levin* om översyn av intagningsreglerna vid tandläkarhögskolorna

Nr 388 av herrar *Richardson* och *Hyltander* om samordnad vuxenutbildning på gymnasial och akademisk nivå i Skaraborgs län

Nr 389 av herr *Strindberg* om representation i skolöverstyrelsen för arbetsgivar- och arbetstagarintressen inom lantbruk m. m.

Nr 390 av herr *Wennerfors m. fl.* om skölledarutbildning

Nr 391 av herr *Wikström* och fru *Anér* om ökat stöd åt massmedieforskningen

Nr 392 av herrar *Andersson* i Örebro och *Ernulf* om befogenhet för tulltjänsteman att utfärda provisoriskt körförbud för motorfordon

Nr 393 av herr *Bohman m. fl.* om åtgärder till förbättrande av trafiksäkerheten

Nr 394 av herr *Eriksson* i Arvika *m. fl.* om skyldighet för gångtrafikant att i mörker bära reflexanordning eller lykta

Nr 395 av herr *Eriksson* i Arvika *m. fl.* om nedsättning av avgiften för flyttning av telefon i vissa fall

Nr 396 av herrar *Gustafsson* i Byske och *Petersson* i Örebro om införande av en för hela landet enhetlig telefontaxa

Nr 397 av herr *Hedlund m. fl.* angående vägplaneringen såsom ett instrument för lokaliserings- och regionalpolitiken, m. m.

Nr 398 av herr *Helén m. fl.* angående trafikpolitiken

Nr 399 av herr *Helén m. fl.* om ökad anskaffning av godsvagnar vid statens järnvägar

Nr 400 av herr *Helén m. fl.* om åtgärder för ökad trafiksäkerhet

Nr 401 av herr *Jonsson* i Mora *m. fl.* om utsträckt giltighet av det s. k. 67-kortet på statens järnvägar

Nr 402 av herrar *Lindahl* och *Högström* angående motorfordons trafiksäkerhet

Nr 403 av herrar *Nelander* och *Petersson* i Röstånga om förbud för motorfordon att passera stillastående skolskjuts

Nr 404 av herrar *Nilsson* i Agnäs och *Åkerlind* om förbud mot användning av vägsalt

Nr 405 av herrar *Persson* i Heden och *Eriksson* i Bäckmora angående kostnaderna för delning av väg som undantas från allmänt underhåll

Nr 406 av herr *Petersson* i Gäddvik *m. fl.* angående vägbyggandet inom de sysselsättningssvaga regionerna

Nr 407 av herr *Richardson m. fl.* angående taxan för kombinerad buss-tågresa i vissa fall

Nr 408 av herrar *Schött* och *Krönmark* om stöd till Gotlandstrafiken

Nr 409 av herr *Stålhammar m. fl.* om åtgärder för att trygga

Nr 15

Tisdagen den
26 januari 1971

säkerheten för skolskjutsar

Nr 410 av herr *Söderström* angående nedläggningen av järnvägar

Nr 411 av herr *Wirmark m. fl.* om bildande av ett bolag för Arlanda flygplats

Nr 412 av herr *Andersson* i Örebro *m. fl.* om ett generellt pantsystem för ölflaskor och läskedrycksflaskor

Nr 413 av fru *Anér m. fl.* om en institution för avfallsforskning vid lantbrukshögskolan

Nr 414 av herr *Grebäck m. fl.* om utredning av kostnadsansvaret vid skötsel och vård av vattendrag

Nr 415 av herr *Grebäck m. fl.* om ett avlösningsssystem för jordbrukare vid sjukdom och semester

Nr 416 av herr *Grebäck m. fl.* angående den kommunala miljöpolitiken

Nr 417 av herr *Hedin m. fl.* om kreditlättnader för jordbruket

Nr 418 av herr *Hedin m. fl.* om statsbidrag till jordbruksföretag för vatten- och luftvårdande åtgärder

Nr 419 av herrar *Johansson* i Växjö och *Sundkvist* om ett avlösnings-system för jordbrukare vid sjukdom och semester

Nr 420 av herr *Krönmark m. fl.* om översyn av skördekadestyddet

Nr 421 av herr *Lindahl* om tillsynen över oljelagringen, m. m.

Nr 422 av herr *Magnusson* i Kristinehamn *m. fl.* om en riksplan för vattenvården

Nr 423 av herr *Möller* i Göteborg *m. fl.* om obligatorisk oljeskadeförsäkring, m. m.

Nr 424 av herr *Nilsson* i Agnäs *m. fl.* om förbud mot spridning av gift i växtbekämpande syfte

Nr 425 av herrar *Nilsson* i Kalmar och *Wikner* om sänkning av åldersgränsen för innehav och bruk av jaktstudsare

Nr 426 av herrar *Strömberg* och *Eriksson* i Arvika om förbud mot engångsglas

Nr 427 av herrar *Svanström* och *Tobé* om höjning av anslaget till Miljövårdsinformation

Nr 428 av herr *Wirtén m. fl.* i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Vård av naturvårdsområden m. m.

Nr 429 av herr *Andersson* i Örebro *m. fl.* angående detaljhandels kapitalförsörjning

Nr 430 av herr *Andersson* i Örebro *m. fl.* om en beredskapsplan för skoindustrin

Nr 431 av herr *Bohman m. fl.* om ett system för delägarsparande

Nr 432 av herr *Bohman m. fl.* angående Ritsemprojektet

Nr 433 av herr *Ericsson* i Ätvidaberg *m. fl.* om ökat stöd åt Ingenjörsvetenskapsakademiens verksamhet

Nr 434 av herr *Eriksson* i Bäckmora *m. fl.* om utsträckning av Norrlandsfondens verksamhetsområde till Gävleborgs län

Nr 435 av herr *Gustafson* i Göteborg *m. fl.* om representation för de anställda i bankernas styrelser

Nr 436 av herrar *Helén* och *Hedlund* om höjning av anslaget till Statens hantverks- och industrilånefond

Nr 437 av herr *Helén m. fl.* om ökat stöd till turismen

Nr 438 av herr *Johansson, Olof*, i Stockholm *m. fl.* om rätt till återlån från allmänna pensionsfonden för vissa företag

Nr 439 av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.* om försäljning av AB Statsföretags aktier i LKAB, m. m.

Nr 440 av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.* om försäljning av aktier i statliga företag

Nr 441 av herr *Sjönell* och fröken *Eliasson* om kontroll och obligatorisk varudeklaration av kosmetika

Nr 442 av herr *Sjönell m. fl.* om åtgärder för att stimulera nyetable-ring av mindre företag

Nr 443 av herr *Westberg* i Ljusdal *m. fl.* om viss försöksverksamhet inom turistnäringen i Gävleborgs län

Nr 444 av herr *Augustsson m. fl.* om utredning angående ett gemensamt lönepolitiskt handlande

Nr 445 av herr *Grebäck m. fl.* om en befolkningspolitisk riksplanering

Nr 446 av herr *Helén m. fl.* angående regionalpolitiken

Nr 447 av herr *Petersson* i Gäddvik *m. fl.* om vidgat lokaliseringsstöd

Nr 448 av herr *Pettersson* i Örebro *m. fl.* angående resebidraget till handikappade i hel- eller halvskyddad verksamhet

Nr 449 av herr *Richardson* om inrättande av särskilda invandringsnämnder

Nr 450 av herr *Ahlmark* angående den fysiska riksplaneringen beträffande Västkusten

Nr 451 av herr *Engström m. fl.* om obligatorisk förmedling av nyproducerade och ledigblivna lägenheter genom kommunal bostadsförmedling

Nr 452 av herr *Svensson* i Malmö om avslag på Kungl. Maj:ts framställning om medel för inrättande av planeringskanslier vid länsstyrelserna

Nr 453 av fru *Söder m. fl.* om plan för förnyelse av äldre bebyggelse

§ 15 Meddelande ang. enkla frågor

Meddelades att följande enkla frågor framställdes nämligen

den 25 januari av

Nr 36 Fru *Nordlander* (vpk) till herr socialministern angående arbetsförhållandena för personal vid statliga laboratorier:

Har statsrådet uppmärksammat uppgifter om missförhållanden och smittorisker för vid laboratoriearbete anställd personal i statlig tjänst och ger detta anledning till någon åtgärd från statsrådets sida?

den 26 januari av

Nr 37 Herr *Magnusson* i Borås (m) till herr industriministern angående

Nr 15

Tisdagen den
26 januari 1971

den statliga företagsamhetens inverkan på enskilda företags utbyggnad:

Anser Herr Statsrådet att den statliga företagsamheten bör lägga hinder i vägen för av enskilda företag planerad utbyggnad, så som skett gentemot Sylvania AB:s förberedda utvidgning av sin tillverkning till Saxylles lediga lokaler i Borås?

Nr 38 Fru *Frænkel* (fp) till herr civilministern angående säkerhetsregler för transport av olja på landsväg:

Vill statsrådet medverka till att sådana säkerhetsregler utfärdas för transporter av olja på landsväg, att haverier i möjligaste mån kan undvikas?

§ 16 Kammaren åtskildes kl. 17.10.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert